DOMSTOLENS DOM (første afdeling)
15. januar 1985 *

I sag 168/83

Laura Pasquali-Gherardi, sekretær med stenografi og maskinskrivning i lønklasse C2/3 ved Europa-Parlamentet, Luxembourg, 17, boulevard Royal, ved advokat V. Biel, Luxembourg, og med valgt adresse på dennes kontor, 18 A, rue des Glacis,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet, ved M. Peter, kontorchef for afdelingen for administrative juridiske spørgsmål, Luxembourg, bistået af advokat A. Bonn, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg på dennes kontor, 22, Côte d'Eich,

sagsøgt,

angående et krav om erstatning på grund af tjenstlig fejl,

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne A. O'Keeffe og R. Joliet,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

afsagt følgende

* Processprog: Fransk.

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender, argumenter og påstande kan sammenfattes således:

1. Faktiske omstændigheder og skriftveksling

Laura Pasquali-Gherardi, der nu er placeret i lønklasse C2/3, tiltrådte tjenesten ved Parlamentet den 17. oktober 1979 og blev fastansat den 29. januar 1981.

Den 15. november 1979 blev hun på sit arbejdssted udsat for en ulykke, hvorved hendes venstre øje påførtes uoprettelig skade.

Siden ulykken fortsatte hun med at udføre sit arbejde på skrivestuen som sekretær med stenografi og maskinskrivning.

Den 21. januar 1982 meddelte Parlamentets direktør for personale og velfærdstjeneste sagsøgeren, at hendes sag var forelagt invaliditetsudvalget, jfr. tjenestemandsvedtægtens artikel 78. Efter forslag fra Parlamentets rådgivende læge sendte direktøren den 25. maj 1982 en skrivelse til generaldirektør Vinci for Parlamentets bureau og almindelige anliggender, hvori han foreslog, at sagsøgeren overførtes »til en stilling med opgaver, der bedre svarede til hendes helbredstilstand«. Trods dette initiativ skete der intet for at ændre sagsøgerens situation. Den 28. januar 1983 afgav invaliditetsudvalget en udtalelse, hvoraf det blandt andet fremgik, at

»virkningerne af ulykken den 15. november 1979 har ført til en delvis invaliditet, som hindrer Laura Pasquali-Gherardi i at fortsætte sit nuværende arbejde.

Udvalget anbefaler, at hun placeres i en stilling inden for hendes stillingsgruppe, hvor der ikke stilles særlige krav til synsevnen«.

Denne sag blev anlagt den 2. august 1983.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

2. Parternes påstande

Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Sagen antages til realitetsbehandling.

— Det fastslås, at Parlamentet har begået en dobbelt tjenstlig fejl ved ikke at underrette sagsøgeren om invaliditetsudvalgets konklusioner og ved ikke for flere år siden at have truffet de nødvendige foranstaltninger for at fritage sagsøgeren for opgaver, som klart overstiger hendes fysiske formåen, og som er ved at nedbryde hendes helbred.

— Det konstateres, at der består en årsagsforbindelse mellem disse fejl og forværringen af sagsøgerens helbredstilstand.

— Der tilkendes sagsøgeren en erstatning på 1 million LFR, subsidiært et højere beløb efter Domstolens skøn, med renter 10% fra sagens anlæg at regne.

— Subsidiært, Domstolen udpeger tre sagkyndige, som skal fastsætte erstat-

ningen, samt i givet fald tage stilling til årsagsforbindelsen mellem forsinkelserne i administrationen og forværringen af sagsøgerens almene helbredstilstand og synsevne.

— Sagsøgte tilpligtes at betale samtlige sagens omkostninger.

Sagsøgte har nedlagt følgende påstande:

— Afvisning.

— Subsidiært, frifindelse.

3. Parternes anbringender og argumenter

For så vidt angår formaliteten, har sagsøgeren anerkendt, at der ikke først er indgivet en administrativ klage. Hun har herved henvist til de hensyn, der ligger til grund for reglen om, at det ikke er nødvendigt at indgive en klage inden sagsanlæg til prøvelse af en udvælgelseskomités afgørelse. I sag 255/78, Anselme mod Kommissionen, Sml. 1979, s. 2323, dom af 28. juni 1979, fastslog generaladvokat Warner i sit forslag til afgørelse at »artikel 91 kun omfatter de retsakter, som ansættelsesmyndigheden eventuelt kan ændre«. I den foreliggende sag er der intet at ændre, da de begåede fejl er uoprettelige. Herved mener sagsøgeren ikke, at det er umuligt at finde en tilfredsstillende løsning, men indtil da er der alene mulighed for at afhjælpe de skete skader ved at yde erstatning. Ved først at indlede en administrativ procedure ville hun have forlænget sagen med mindst fire måneder uden herved at gavne sagsøgte.

Invaliditetsudvalgets konklusioner blev aldrig tilsendt sagsøgeren officielt, hvilket er i strid med artikel 9, stk. 2, i vedtægtens bilag II. Herved undlod sagsøgte at træffe en i vedtægten foreskrevet foranstaltning, jfr. artikel 90, stk. 2.

Efter en henvendelse fra sagsøgerens advokat til de ansvarlige i Parlamentet, blev invaliditetsudvalgets konklusioner tilsendt sagsøgeren.

Parlamentet har ifølge sagsøgeren ikke rettet sig efter invaliditetsudvalgets konklusioner. Der var her omtalt to muligheder for at overflytte sagsøgeren til en anden stilling, men de fremsatte forslag var ikke i overensstemmelse med invaliditetsudvalgets henstillinger og svarede ikke til sagsøgerens kvalifikationer. En ung kvinde på 33 år kan ikke finde sig i karrieremæssigt at være fastlåst i en retrætepost eller en stilling, der normalt beklædes af handicappede. De fremsatte forslag ville sikre hende en perskektivløs stilling uden fremtidsudsigter. Begge de tilbudte stillinger har den ulempe, at sagsøgeren ville blive isoleret uden mulighed for kontakt med sine kolleger og sine venner.

Sagsøgeren har gjort gældende, at der blev begået en dobbelt tjenstlig fejl, som har påført hende skade, som hun fortsat lider af. I en årrække, især fra 1982, er hendes helbredstilstand forværret i to henseender:

— stress-situationen og indtagelsen af de nødvendige lægemidler (smertestillende midler) har haft uoprettelige virkninger for sagsøgerens almene helbredstilstand.

— hendes synsforstyrrelser forværredes yderligere i en sådan grad, at hun ikke længere kan dyrke sine fritidsinteresser (fjernsyn, sport, teater, læsning osv.) og heller ikke køre bil.

Sagsøgeren har nedlagt påstand om erstatning for disse skader. I dom af 11. juli 1974, Guillot mod Kommissionen, 53/72, Sml. 1974, s. 791, fastslog Domstolen, at administrationen skal handle i overensstemmelse med billighedsprincippet og princippet om god forvaltningsskik. Administrationen skal beskytte sine ansatte og ved ikke at opfylde denne specifikke forpligtelse kan den gøres ansvarlig for de skader, der påføres den

ansatte. Sagsøgeren har ansat erstatningen for den forringede helbredstilstand, navnlig den nedsatte synsevne, til 1 million LFR, idet det nøjagtige beløb vil være at fastsætte af et lægeudvalg sammensat af to øjenlæger og en alment praktiserende læge.

De faktiske omstændigheder

Parlamentet har oplyst, at sagsøgeren nogen tid efter ulykken genoptog arbejdet den 3. december 1979. Den 18. december 1979 rejste hun til Rom for at konsultere en øjenlæge. I forbindelse hermed havde hun otte måneders sygeorlov.

Den 11. august 1980 genoptog sagsøgeren efter råd fra dr. Libutti, Rom, arbejdet på halvtidsbasis med henblik på en gradvis tilpasning af synet. I perioden 4. september — 21. oktober 1980 var hun igen i Rom for at konsultere sin læge. Hun arbejdede igen på heltidsbasis fra 22. oktober 1980 til 9. januar 1981, hvorefter hun udeblev fra 10. januar til 22. marts 1981 dels på grund af »sygeorlov« dels på grund af ferie. Hun genoptog arbejdet på heltidsbasis den 23. marts 1981.

Ved rekommanderet brev af 14. maj 1981 meddelte ansættelsesmyndigheden, at hun med virkning fra 30. april 1981 var afskediget på grund af en negativ udtalelse ved prøvetidens udløb.

Herefter arbejdede hun fra 1. juli til 31. december 1981 som midlertidigt ansat.

Ved skrivelse af 2. december 1981 besluttede Europa-Parlamentets generalsekretær at trække afskedigelsen tilbage og forelægge sagen for invaliditetsudvalget, som fik til opgave at undersøge, i hvilken udstrækning sagsøgeren fortsat kunne udføre de til stillingen knyttede opgaver.

Ved afgørelse af 11. februar 1982 blev sagsøgeren fastansat. Den 14. januar 1983 blev hun forfremmet til lønklasse C3 med virkning fra 1. januar 1982.

På grundlag af invaliditetsudvalgets rapport af 28. januar 1983 tilbød ansættelsesmyndigheden sagsøgeren to stillinger, som den mente var i overensstemmelse med invaliditetsudvalgets henstilling, nemlig i betjenttjenesten henholdsvis personalearkivet.

Da Laura Pasquali-Gherardi fandt, at de opgaver stillingerne indebar, var uinteressante, og ikke gav hende mulighed for forfremmelse, afslog hun tilbudet og anlagde denne sag.

Parlamentet har påstået sagen afvist, da der ikke forinden er indgivet en klage i henhold til vedtægtens artikel 91, stk. 2.

Sagsøgeren har begrundet dette forhold ved at henvise til retspraksis, hvoraf det fremgår, at en administrativ klage er unødvendig i tilfælde af søgsmål til prøvelse af en udvælgelseskomités afgørelse.

Denne undtagelse støttes på det forhold, at det er formålsløst at indgive klage over afgørelser, som ansættelsesmyndigheden ikke kan omgøre. Dette gælder en afgørelse truffet af en udvælgelseskomité, over for hvilken »en administrativ klage er meningsløs, da den berørte institution ikke har kompetence til at annullere eller ændre en udvælgelseskomités afgørelser« (44/71, Marcato mod Kommissionen, Sml. 1972, s. 105).

Denne undtagelse skyldes udelukkende, at udvælgelseskomiteens afgørelser er endelige.

I Pasquali-Gherardi's tilfælde er der ikke retsgrundlag for at fravige den normale procedure.

Ifølge Parlamentet har sagsøgeren derimod i stævningen gjort gældende, at ansættelsesmyndigheden ved sine handlinger eller udeladelser har forværret hendes helbredstilstand og tilsidesat invaliditetsudvalgets henstillinger.

Ifølge Parlamentet tilkommer det administrationen at gennemgå den ansattes klagepunkter for herefter at træffe de nødvendige foranstaltninger; ansættelsesmyndigheden har fuld kompetence til om fornødent at ændre sagsøgerens retsstilling.

Sagsøgte har således anført, at sagsøgeren ikke kunne undlade at følge klageproceduren, og at sagen derfor ikke kan admitteres.

Med hensyn til realiteten har sagsøgte bemærket, at ifølge artikel 9, stk. 2, i vedtægtens bilag II, tilsendes udvalgets konklusioner ansættelsesmyndigheden samt den ansatte.

Sagsøgeren har ifølge Parlamentet anerkendt at have modtaget konklusionerne gennem sin advokat, som havde henvendt sig til administrationen.

Dette klagepunkt er således ikke materielt begrundet.

For så vidt angår sagsøgerens andet klagepunkt vedrørende sagsøgtes påståede passive eller ansvarspådragende adfærd over for sagsøgeren, har Parlamentet gjort gældende, at administrationen ikke undlod at søge en rimelig løsning på problemet i forbindelse med sagsøgerens helbredstilstand.

Administrationen tilbød hende to stillinger, som ikke stillede så store krav til synsevnen som stillingen som sekretær med maskinskrivning og stenografi.

Sagsøgte afviste tilbudene, idet hun fremførte en række særlige grunde (isolering, uinteressant arbejde), hvorimod hun ikke anførte, at der blev stillet samme krav til synsevnen.

Administrationen har ledt med lys og lygte for at opfylde sagsøgerens krav inden for rammerne af invaliditetsudvalgets udtalelse.

Den tilbød to stillinger. Den ene i betjenttjenesten og den anden i personalearkivet. Parlamentet stiller sig forstående overfor, at sagsøgeren afviste de to stillinger, som hun fik tilbudt. Men hvorledes skulle ansættelsesmyndigheden ellers løse problemet?

Under alle omstændigheder må det ifølge Parlamentet fastslås, at administrationen dels var lydhør over for sagsøgerens vanskeligheder, dels ikke forholdt sig passivt over for en indviklet situation, hvis løsning skulle vise sig særdeles vanskelig.

For så vidt angår de helbredsmæssige følger af at lade Pasquali-Gherardi fortsætte i sin nuværende stilling, kan administrationen på den ene side kun henholde sig til udtalelsen fra det nedsatte udvalg af sagkyndige læger, og på den anden side frasige sig ansvaret for ikke at have omplaceret sagsøgeren, hvilket skyldtes dennes gentagne afslag.

Sammenfattende har sagsøgte tilbagevist den af sagsøgeren fremsatte kritik som ugrundet.

Sagsøgeren har i *replikken* fastholdt, at det i den foreliggende sag var unødvendigt at indgive en forudgående klage. For at beskytte sine rettigheder har hun imidlertid den 23. november 1983 indgivet en klage til ansættelsesmyndigheden.

Hun har oplyst, at det aldrig er lykkedes hende at få en kopi af det kommissorium, som Kommissionen gav de læger, som sad i invaliditetsudvalget. Ifølge svarskriftet skulle det ifølge kommissoriet undersøges, i

hvilken udstrækning hun (Laura Pasquali-Gherardi) var i stand til fortsat at udføre de opgaver, som svarede til hendes stilling. Hvis det var tilfældet, kan det ifølge sagsøgeren fastslås, at en sådan formulering er i strid med en række bestemmelser i vedtægten, som fastsætter invaliditetsudvalgets opgaver. Ifølge artikel 78 har udvalget til opgave at undersøge, om tjenestemanden er ramt af vedvarende invaliditet, som anses for fuldstændig og medfører, at den pågældende er ude af stand til at gøre tjeneste i en stilling i hans stillingsgruppe. I dommen i sagen Alfieri mod Europa-Parlamentet, Sml. 1965-1968, s. 317, udtalte Domstolen, at invaliditetsudvalget ikke har til opgave at undersøge, om den pågældende tjenestemand kan beklæde andre stillinger i sin stillingsgruppe.

Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen ved at foreslå de to stillinger ikke tog hensyn til lægernes henstilling om ikke at stille noget krav til synet. Men hun har aldrig afvist hverken et tilbud om forflyttelse eller en stilling. Hun ville snarere have accepteret en forskriftsmæssig afgørelse om forflyttelse.

Sagsøgeren har anerkendt, at Parlamentets ansættelsesmyndighed havde forståelse for hendes vanskeligheder, men den reagerede først i maj 1983, da hendes advokat havde henledt dens opmærksomhed på de begåede tjenstlige fejl. Ifølge tjenestemandsvedtægten har institutionen pligt til at tage hensyn til den ansatte og yde ham bistand. Denne pligt er tilsidesat, og ingen har ydet bistand til sagsøgeren, som var offer for en tragisk ulykke. Ifølge sagsøgeren er der begået en tjenstlig fejl, selv om det er vanskeligt at gøre en enkelt tjenestemand ansvarlig for de skete forsømmelser.

Sagsøgte har i *duplikken* anført, at sagsøgerens krav er selvmodsigende. Hvis hun var og fortsat er ude af stand til at udføre sine opgaver som sekretær, er det fordi hun hverken kunne eller fortsat vil kunne beklæde stillingen. Vil det sige, at den invaliditet, som hun er ramt af, bør anses for fuldstændig, skønt den fra et lægeligt synspunkt givet kun er delvis? Dette spørgsmål må afgøres af de kompetente organer, in casu invaliditetsudvalget.

Hvis sagsøgeren derimod ikke kan anses for at være ramt af fuldstændig invaliditet eller i det mindste af en invaliditet, som hindrer hende i at udføre sine opgaver, kan hun ikke gøre administrationen ansvarlig for, at hun fortsat udfører disse opgaver.

Europa-Parlamentet har ifølge eget udsagn udvist fuld forståelse for sagsøgerens situation. Ved prøvetidens udløb udsatte den ansvarlige for bedømmelsen den negative udtalelse længst muligt. Efter at have gennemgået hendes tilfælde efter modtagelse af klagen annullerede generalsekretæren afskedigelsen og fastansatte sagsøgeren, som senere er forfremmet. Administrationen har yderligere undersøgt mulighederne for at give sagsøgeren andre opgaver. Hun afslog de forslag, som blev fremsat med dette formål for øje.

Sagsøgte har tilbagevist sagsøgerens anbringende, hvorefter hendes helbredstilstand blev forværret på grund af tjenstlige fejl.

Sagsøgte har ligeledes tilbagevist sagsøgerens anbringender vedrørende formaliteten. Hun har anført, at hendes helbredstilstand blev forværret under udførelsen af sit arbejde. Ifølge sagsøgeren tilkom det derfor administrationen at finde en anden stilling til hende. Da dette ikke skete gjorde hun krav på erstatning.

Sagsøgte har anført, at sagsøgeren således tilsyneladende måtte være interesseret i at blive overført til en anden stilling inden for sin stillingsgruppe. Hun burde have indgivet en ansøgning herom, jfr. vedtægtens artikel 90, stk. 1. Såfremt hendes ansøgning blev

afslået, kunne hun have indbragt en klage i henhold til artikel 90, stk. 2.

Det er ubestrideligt, at en sådan procedure er hensigtsmæssig, da tjenestemanden i sin ansøgning præciserer genstanden for sit krav, ligesom administrationen ved denne procedure opfordres til en aktiv indsats. I sagsøgerens tilfælde ville en ansøgning om forflyttelse have indiceret, hvorledes problemet efter sagsøgerens opfattelse kunne løses. Administrationen ville være blevet stillet over for den pågældendes situation og kunne eventuelt have iværksat en nødvendig undersøgelse af forholdet.

Sagsøgte har anført, at der inden søgsmålet burde være indbragt en administrativ klage. Ifølge vedtægtens artikel 90, stk. 2, kan klagen vedrøre såvel en afgørelse som en undladelse af at træffe en i vedtægten foreskrevet foranstaltning.

Med hensyn til realiteten har sagsøgte benægtet, at administrationen forholdt sig passivt over for sagsøgerens situation. Ulykken fandt sted den 17. oktober 1979. Herefter afbrød sagsøgeren i realiteten sit arbejde indtil medio april 1981, hvilket bevirkede, at det var umuligt for hendes foresatte ved udløbet af den forlængede prøvetid at udtale sig om hendes kvalifikationer og hendes arbejdsindsats.

Sagsøgeren havde blot meddelt administrationen, at hun havde været udsat for en ulykke, hvilket havde medført synsforstyrrelser, hvorfor hun var nødt til at tage sygeorlov. De læger, som hun konsulterede, udtalte sig ikke om følgerne om skaden eller om den herved påførte eventuelle invaliditetsgrad. Parlamentets rådgivende læge, som fik forelagt tilfældet den 30. maj 1980, altså syv en halv måned efter ulykken, kunne ikke afgive nogen erklæring, og først medio 1981, altså et år efter, fremsatte han forslag til fastsættelse af invaliditetsgraden. Lægeudvalget har endnu ikke udtalt sig. Invaliditetsudvalget, som fik forelagt sagen i januar 1982, afgav først sin rapport ultimo januar 1983 og indskrænkede sig til fastslå, at der forelå delvis invaliditet, uden at angive invaliditetsgraden.

Ansættelsesmyndigheden er således endnu ikke i besiddelse af de nødvendige lægelige oplysninger for at kunne vurdere sagsøgerens tilfælde og træffe foranstaltninger i overensstemmelse med tjenestemandsvedtægten.

Sagsøgte har gjort gældende, at det ikke er godtgjort, at sagsøgerens erstatningskrav er begrundet. Det eneste ubestridte moment er, at der fandt en ulykke sted med heraf følgende skader. Sagsøgte har anerkendt, at sagsøgeren som følge af disse skader var ude af stand til at udføre de vanskeligste opgaver som sekretær med stenografi og maskinskrivning. Derimod har sagsøgte ikke kunnet anerkende, at der skete en forværring af helbredstilstanden som følge af arbejdet som sekretær. Sagens akter indeholder intet bevis til støtte for denne påstand. Lægerne har blot anbefalet forflyttelse til en anden stilling.

Således er der hverken ført bevis for den påståede forværring af helbredstilstanden eller for årsagsforbindelsen mellem en sådan forværring og den fortsatte udførelse af opgaverne som sekretær.

Såfremt der føres bevis for disse forhold, bestrider Parlamentet, at være skyld i forværringen af sagsøgerens helbredstilstand ved at lade hende fortsætte i samme stilling.

Sagsøgeren blev ansat på grundlag af en reserveliste for sekretærer med stenografi og maskinskrivning. Det fremgår af den udvælgelsesprøve, som hun bestod, at den udelukkende vedrørte opgaver som sekretær med stenografi og maskinskrivning.

Sagsøgeren kan derfor ikke kræve, at Parlamentet overflytter hende til en anden stilling. Hun kan kun anmode derom. Parlamentet kan undersøge de muligheder, som måtte vise sig, uden at være forpligtet dertil. Der består ikke en sådan pligt ifølge vedtægten. Under alle omstændigheder begrænses mulighederne til de stillinger, som svarer til sagsøgerens stillingsgruppe C3/2.

Sagsøgte har bestridt at være forpligtet til at forflytte sagsøgeren til en anden stilling, for så vidt der måtte eksistere »en stilling svarende til« invaliditetsudvalgets henstillinger.

Sagsøgte har anerkendt, at administrationen har en bistands- og omsorgspligt over for de ansatte.

Administrationen har langt fra været passiv, men har derimod bestræbt sig på at finde en løsning på sagsøgerens problem, men hun har ikke villet acceptere de foreslåede løsninger.

4. Mundtlig forhandling

Parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 15. november 1984.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. december 1984.

Præmisser

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens justitskontor den 2. august 1983, har Laura Pasquali-Gherardi, sekretær med stenografi og maskinskrivning ved Parlamentet, i medfør af tjenestemandsvedtægtens (herefter benævnt vedtægten) artikel 91 anlagt sag med påstand om, at det statueres, dels at Europa-Parlamentet har begået to tjenstlige fejl, hvorved sagsøgerens helbredstilstand er forværret, dels at sagsøgeren tilkendes erstatning med tillæg af renter, subsidiært at der udpeges tre sagkyndige, som skal fastsætte erstatningens størrelse samt i givet fald tage stilling til den virkning, som administrative forsinkelser har haft dels på forværringen af sagsøgerens almene helbredstilstand dels på hendes synsevne.

2 Sagsøgte tiltrådte tjenesten ved Parlamentet den 17. oktober 1979 som italiensk sekretær med stenografi og maskinskrivning i lønklasse C3. Den 15. november s.å. blev hun på sit arbejdssted udsat for en ulykke, hvorved hendes venstre øje påførtes uoprettelig skade. Hun genoptog arbejdet den 3. december 1979. Den 18. december 1979 rejste hun til Rom for at konsultere en øjenlæge, og i forbindelse hermed havde hun otte måneders sygeorlov. Herefter genoptog hun arbejdet.

3 Efter en række arbejdsperioder afbrudt af sygeorlov blev sagsøgeren afskediget med virkning fra 30. april 1981 på grundlag af en negativ udtalelse ved prøvetidens

udløb. Ved skrivelse af 2. december 1981 trak Parlamentets generalsekretær imidlertid afskedigelsen tilbage. Sagsøgerens tilfælde blev herefter forelagt invaliditetsudvalget for at få afgjort, i hvilket omfang sagsøgeren fortsat kunne udføre opgaver svarende til en stilling inden for hendes stillingsgruppe. Den 28. januar 1983 afgav invaliditetsudvalget en udtalelse, hvoraf det blandt andet fremgår, at »virkningerne af ulykken den 15. november 1979 har ført til en delvis invaliditet, som hindrer Laura Pasquali-Gherardi i at fortsætte sit nuværende arbejde. Udvalget anbefaler, at hun placeres i en stilling inden for hendes stillingsgruppe, hvor der ikke stilles særlige krav til synsevnen«. I første omgang blev invaliditetsudvalgets konklusioner ikke meddelt sagsøgeren. Dette skete først efter henvendelse fra hendes advokat.

4 Parlamentets administration tilbød herefter sagsøgeren to stillinger, som den mente var i overensstemmelse med udvalgets anbefaling, den ene i betjenttjenesten, den anden i personalearkivet. Sagsøgeren accepterede ingen af disse stillinger, da hun fandt, at de opgaver, som stillingerne indebar, var uinteressante og ikke gav hende mulighed for forfremmelse.

5 Laura Pasquali-Gherardi anlagde herefter denne sag. I stævningen har hun anerkendt, at hun ikke først har indbragt en administrativ klage, jfr. vedtægtens artikel 90, hvilket hun begrunder ved at anføre, at betingelsen efter vedtægtens artikel 91 kun finder anvendelse på de retsakter, som ansættelsesmyndigheden eventuelt kan omgøre. I den foreliggende sag er der efter sagsøgerens opfattelse intet at omgøre, da de begåede fejl er uoprettelige.

6 Sagsøgeren har anført, at Parlamentet har begået to tjenstlige fejl, nemlig for det første ved ikke at meddele hende invaliditetsudvalgets konklusioner, og for det andet ved ikke at efterkomme udvalgets anbefaling, hvorefter hun skulle placeres i en stilling svarende til hendes stillingsgruppe, som ikke stillede særlige krav til synsevnen. De følgende år, især fra 1982, forværredes hendes helbredstilstand. Til at begynde med havde stress-situationen og indtagelsen af de nødvendige lægemidler for at dulme smerterne (smertestillende midler) uoprettelige virkninger for hendes almene helbredstilstand. Hendes synsforstyrrelser forværredes yderligere i en sådan grad, at hun ikke længere kunne dyrke sine fritidsinteresser (fjernsyn, sport, teater, læsning osv.) og heller ikke kunne køre bil.

7 Sagsøgte har i svarskriftet påstået sagen afvist, da den er anlagt uden forudgående administrativ klage, jfr. vedtægtens artikel 91, stk. 2.

8 Sagsøgte har under alle omstændigheder påstået frifindelse. Parlamentet har nemlig anført, at det er godtgjort, at invaliditetsudvalgets anbefaling blev meddelt sagsøgerens advokat på dennes anmodning. Parlamentet har yderligere understreget, at sagsøgeren ikke har anført, hvorledes den forsinkede meddelelse af anbefalingen i den foreliggende sag har påført hende skade.

9 For så vidt Parlamentet kritiseres for ikke at have overført sagsøgeren til en stilling, som i højere grad tager hensyn til hendes synsevne, har det anerkendt, at det er forpligtet til at udvise omsorg over for sine tjenestemænd. Det er i øvrigt grunden til, at der er meddelt sagsøgeren sygeorlov i lange perioder i 1980 og endog senere. Umiddelbart inden invaliditetsudvalget fremsatte sin udtalelse den 28. januar 1983, forsøgte Parlamentets administration at finde en stilling, som svarede til sagsøgerens helbredstilstand. Det er endnu ikke lykkedes at finde en sådan stilling, som sagsøgerens advokat selv har betegnet som »mirakel-stilling«.

10 Da Parlamentet endnu ikke har kunnet finde en passende stilling, har det således ikke tilsidesat sine forpligtelser over for sagsøgeren.

Formaliteten

11 Vedtægtens artikel 91, stk. 2, bestemmer, at et søgsmål kun kan antages til realitetsbehandling, såfremt der for ansættelsesmyndigheden i forvejen er indbragt en klage efter artikel 90, stk. 2, og klagen har været genstand for en udtrykkelig eller stiltiende afvisning. Formålet med bestemmelsen er at fremme en mindelig afgørelse af en tvist, som er opstået mellem en tjenestemand eller anden ansat og administrationen. Domstolen har kun admitteret sager uden forudgående klage, såfremt der var tale om sager anlagt til prøvelse af en udvælgelseskomités afgørelse. I så fald har ansættelsesmyndigheden nemlig ingen kompetence til at annullere eller omgøre komiteens afgørelser. En forudgående klage kunne derimod have været nyttig i den foreliggende sag. Parlamentet ville have fået kendskab til de fremsatte klagepunkter, således at det om nødvendigt kunne forsøge at afgøre tvisten, inden der blev anlagt sag. Da der ikke er indbragt en forudgående klage, må sagen således afvises.

Sagens omkostninger

12 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at afholde sagens omkostninger.

13 I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af de ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1) Sagen afvises.

2) Hver part bærer sine omkostninger.

Bosco O'Keeffe Joliet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. januar 1985.

P. Heim
Justitssekretær

G. Bosco
Formand for første afdeling